Ett stycke Rotaryhistoria räddas åt framtiden

Om bevarandet av veckobrev och referat från Gävle-Valbo och Gävle-Forsbacka Rotaryklubbar

Under hösten 2026 genomfördes ett omfattande arbete med att samla, ordna och tillgängliggöra äldre veckobrev och mötesreferat från Gävle-Valbo Rotaryklubb och Gävle-Forsbacka Rotaryklubb. Arbetet utfördes av Ola Gunnarsson, mångårig rotarian och sekreterare i Gävle-Forsbacka Rotaryklubb, med hjälp av AI-assistenten ChatGPT.

Två klubbar med gemensamma rötter

Gävle-Forsbacka Rotaryklubb bildades den 6 maj 1997, bland annat genom att medlemmar från Gävle-Valbo Rotaryklubb engagerade sig i bildandet av den nya klubben. Gunnar Björnvall blev den nya klubbens förste president. Ola Gunnarsson gick över från Gävle-Valbo senare samma år. Klubbarna fortsatte därefter att verka parallellt under många år. Gävle-Forsbacka var alltså inte en ersättare för Gävle-Valbo.

Varför bevara gamla veckobrev?

Rotarys veckobrev är mer än information om nästa möte. De är tidsdokument om människor, företag, föreningar och samhällsutveckling. Föredragshållare har genom åren berättat om lokala verksamheter, historiska händelser, forskning och personliga erfarenheter. Ibland kan ett kort referat vara ett av få bevarade spår av ett föredrag.

För framtida medlemmar, lokalhistoriker och släktforskare kan materialet därför få ett värde långt utöver klubbens egen verksamhet. Kanske hittar någon en dag ett föredrag som en förälder eller farförälder höll för många år sedan.

Från pärmar och datorfiler till digitalt arkiv

Under årens lopp hade hundratals dokument samlats i pärmar och digitala mappar. Filnamn och format varierade, och vissa filer innehöll flera handlingar. Under arbetet sorterades materialet efter verksamhetsår, filnamnen gjordes mer enhetliga och dubbletter och felaktigheter undersöktes. Dokument behövde ibland delas eller sammanfogas.

Materialet lades sedan in i klubbens dokumenthanteringssystem Polaris, i årsvisa mappar. Det var ett tålamodsprövande arbete, bland annat eftersom bara ett begränsat antal filer kunde laddas upp åt gången. Äldre veckobrev på papper har också överlämnats till Arkiv Gävleborg.

En sekreterare och en digital arbetskamrat

Ola Gunnarsson stod för materialet, granskningen, besluten och publiceringen. ChatGPT hjälpte till med bland annat filnamn, dokumenthantering, felsökning och tekniska arbetsmoment. Samarbetet innehöll både framsteg och missöden. Vid ett tillfälle hotades AI-assistenten till och med med förvisning till Vrångstad om den inte började sköta sig bättre.

Tillgängligt – men med eftertanke

I november 2026 började klubben pröva att göra utvalda delar av arkivet offentligt tillgängliga. Avsikten är att även personer utanför Rotary ska kunna läsa om klubbarnas historia. Offentliggörandet behöver ske stegvis: äldre handlingar kan innehålla personuppgifter eller andra uppgifter som inte bör spridas öppet. Därför kan vissa mappar eller dokument förbli åtkomliga endast för medlemmar.

För framtida generationer

Polaris är ett verktyg för dagens åtkomst, inte en garanti för långtidsbevarande. Därför är det viktigt att originalfilerna också sparas oberoende av systemet och att långsiktig arkivering planeras. Förhoppningen är att dessa små stycken av Gävlebygdens föreningshistoria ska kunna läsas även när dagens teknik sedan länge har ersatts.

Och om någon år 2056 undrar vilka som lade ner så mycket arbete på gamla Rotarybrev, finns åtminstone en del av svaret här: en envis Rotarysekreterare och hans digitala arbetskamrat.

Gävle, november 2026
Ola Gunnarsson
Gävle-Forsbacka Rotaryklubb
Med bistånd av ChatGPT, OpenAI